

Nowa Sól w kontekście budżetowych danych statystycznych

Krzysztof Chmielnik

Opracowanie koncentruje się na dostępnych w RIO czterech podstawowych danych budżetowych

- dochody budżetowe,
- wielkość wydatków na inwestycje,
- środki pozyskane z UE (i inne zagraniczne)
- zwrot podatków PIT i CIT

Odniesieniem dla Nowej Soli będą podobne dane sąsiadów, a więc gminy wiejskiej Nowa Sól, Kożuchowa, Siedliska i Otyń. Dla celów porównawczych wyżej wymienione wskaźniki podzielono przez liczbę mieszkańców.

W tabeli (T1) poniżej prezentowane są dochody budżetowe na przestrzeni ostatnich 5 lat. Tabela uwzględnia średnią wojewódzką i medianę (mediana dzieli wszystkie lubuskie gminy na połowę, 5-% gmin na wyższe od mediany dochody, a 50% niższe).

T1 ¹	2005	2006	2007	2008	2009
Kożuchów	bd	1636	1850	2119	2732
Nowa Sól -m	1667	1974	2 290	2239	2634
Nowa Sól g	bd	1691	1 997	2222	2301
Otyń	1743	1942	2 275	2388	2314
Siedlisko	bd	2102	2 375	2529	3274
Średnia_wojew.	bd	bd	2620	2568	2849
Mediana	bd	bd	2313	2499	2668

Z tabeli wynika, że miasto NS mimo, że dochody zbliżone są do mediany, zalicza się jednak do 41 biedniejszych gmin województwa lubuskiego. Interesujące są w tym kontekście dochody gminy Kożuchów i gminy Siedlisko. Gmina Siedlisko przez okres wykazany w tabeli miała wyższe dochody budżetowe i wydaje się, że dystans ten rośnie na korzyść gminy Siedlisko odpowiednio w latach 2006/2007/2008/2009 128/85/290/640 zł w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Nieco inaczej ma się sytuacja z gminą Kożuchów. Gmina ta będąc w latach 2006-2008 najbiedniejszą gminą Lubuskiego Trójmiasta w roku 2009 znacznie poprawiła stan swojego budżetu. A oto jak zmieniał się dystans Kożuchowa do Nowej Soli w kolejnych latach: -338 (2006), - 440 (2007), -120 (2008) i +98 (2008).

W latach 2006-2009 dochody budżetowe Kożuchowa przeliczone na głowę mieszkańca wzrosły o 1098 (1,67) zaś Nowej Soli o 660 (1,33). Przykład tych dwóch gmin pokazuje, że istnieją czynniki pozwalające aby Soli budżet Nowej Soli miał większe dochody.

O przyszłości gminy w znacznym sensie świadczą nakłady na inwestycje. To one poprawiają jakość życia mieszkańców i czynią gminę atrakcyjną dla inwestorów. W tabeli T2 prezentowane są wydatki budżetowe na inwestycje w Nowej Soli i w wybranych gminach sąsiednich w ciągu 3 ostatnich lat.

T2	2007	2008	2009	SUMA
Kożuchów	491	310	630	1431
Nowa Sól -m	334	243	194	771
Nowa Sól g	533	447	370	1350
Otyń	163	373	436	972
Siedlisko	120	461	1576	2157
Mediana	327	373	634	1334

1 - wyniki z Tabeli T1 prezentuje wykres WT1

Jak pokazuje tabela Nowa Sól tylko w 2007 inwestowała nieco więcej jak mediana dla województwa. W kolejnych latach było to zdecydowanie mniej. Suma wydatków z ostatnich trzech lat pokazuje, że Nowa Sól zainwestowała najmniej spośród sąsiadujących z nią gmin. W porównaniu z medianą, czyli innymi województwami to w trzech latach suma rocznych median jest nieomal 2 krotnie wyższa o sumy inwestycji w Nowej Soli. W porównaniu z Siedliskiem jest to trzy razy mniej, a z Kozuchowem 2 razy. Wielkość inwestycji gminy Nowa Sól systematycznie maleje podczas kiedy inne gminy województwa inwestują coraz więcej. Istnieje zatem poważna obawa, że dystans pomiędzy przodującymi gminami województwa a Nową Solą będzie rósł, a dochody budżetu będą wzrastały zbyt wolno.

Kolejnym ważnym parametrem opisującym sprawność władz gminnych jest zdolność pozyskiwania środków finansowych zewnętrznych, szczególnie wykorzystywanie szans jakie stwarzają środki UE. Zestawienie pozyskanych środków z UE pokazuje tabela T3.

T3	2007	2008	2009
Kozuchów	4	21	437
Nowa Sól -m	160	29	194
Nowa Sól g	18	22	41
Otyń	52	0	0
Siedlisko	30	8	0
Mediana	55	29	39

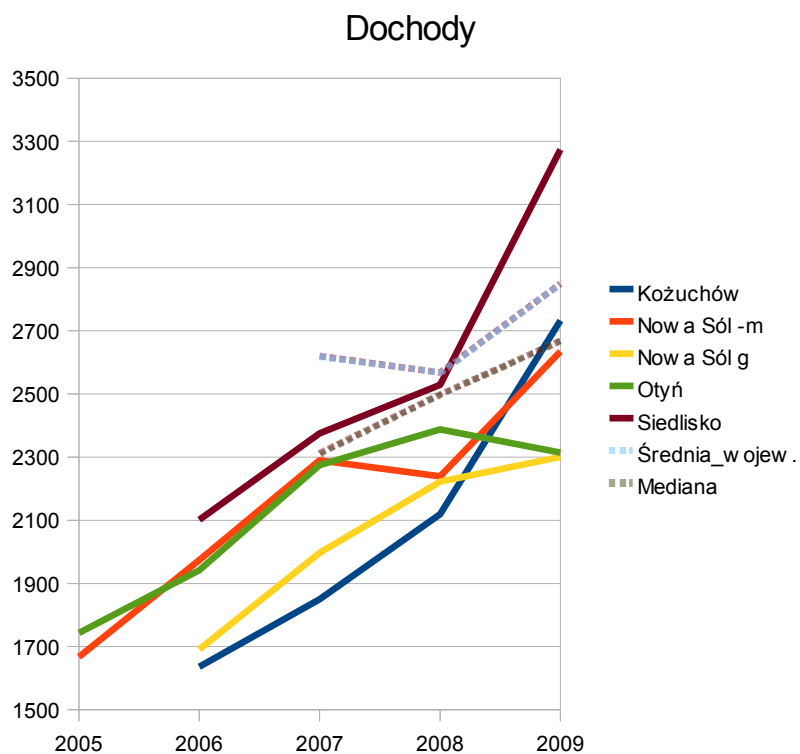
Trzeba przyznać, że na tle sąsiadów Nowa Sól nie wypada najgorzej. Także w odniesieniu do reszty gmin regionu, ale mimo to pozostaje daleko w tyle za liderami. W 2009 r średnia dla gmin lubuskich wynosiła 196 zł w przeliczeniu na jednego mieszkańca, co stawia miasto Nową Sól na 22 miejscu w województwie. Liderem jest Czerwieńsk z kwotą 961, a 11 gmin pozyskało co najmniej 2 razy więcej środków od NS w przeliczeniu na jednego mieszkańca. W tym Kozuchów. Można zatem w odniesieniu do tej kategorii powiedzieć, że Nowa Sól nie jest lokalnym liderem w pozyskiwaniu środków z UE, za jakiego w opinii wielu uchodzi. Umiejętności magistratu w tej sprawie należy uznać za nie większe jak przeciętne.

Ostatnia analizowaną daną są przychody do budżetu wynikające ze zwrotu podatku PIT i CIT. Generalnie udział podatku PIT w tym zwrocie waha się ok 90-93%. W przypadku NS za rok 2009 zwrot podatku CIT wyniósł ok 817 tys zł, a PIT 15 579 tys zł. Jak prezentuje się łączny zwrot obu tych podatków na tle sąsiadów pokazuje tabela T4.

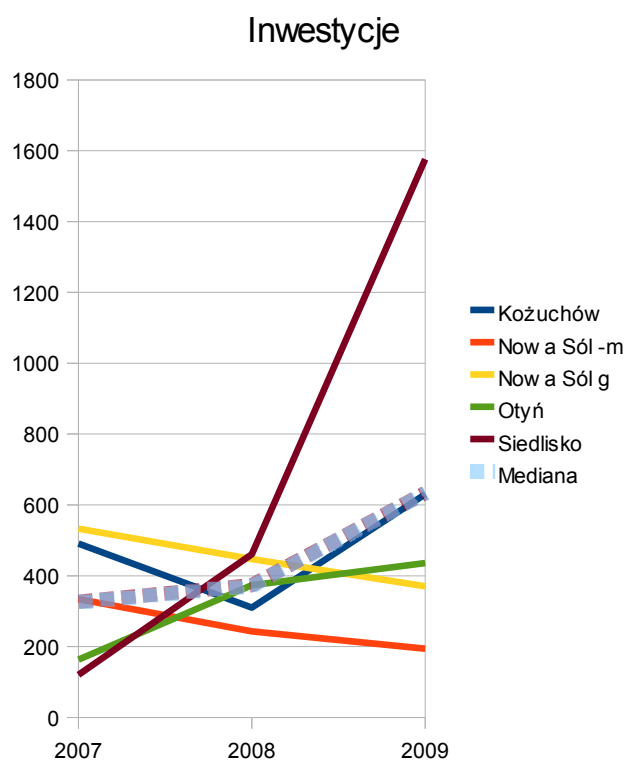
T4	2005	2006	2007	2008	2009
Kozuchów		214	270	304	275
Nowa Sól -m	267	328	405	455	409
Nowa Sól g		161	206	277	261
Otyń	169	226	262	313	297
Siedlisko		142	182	240	199
Mediana			288	326	292

Miasto Nowa Sól wyraźnie wyprzedza w tej pozycji swoich sąsiadów. Trzeba jednak pamiętać, że ten wskaźnik dla Zielonej Góry wynosi 1021 zł, dla gminy Świdnica 580 zł, Czerwieńska 396 zł, dla Sulechowa 450 zł. Rok 2009 był rokiem znacznej obniżki tej kategorii wpływów budżetowych. Przeciętnie spadek wyniósł 8-10%. Nowa Sól mieści się w przeciętnej. Jednak 8 gmin lubuskich zanotowało wzrost przychodów budżetowych z tytułu zwrotu podatku PIT i CIT.

Wykres WT1

Wykres WT2

Zwrot PIT/CIT

